

Sygn. akt VIII U 3685/19

UZASADNIENIE całości wyroku

Decyzją z 10.06.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w K. określił dla W. K. wysokość zadłużenia z tytułu składek w wysokości 3740,76 zł, w tym na:

- 1) ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 2503,65 zł oraz należne odsetki w kwocie 50 zł,
- 2) ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 1026,96 zł oraz należne odsetki w kwocie 16 zł,
- 3) Fundusz Pracy za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 210,15 zł oraz należne odsetki w kwocie 0 zł,

Wyjaśniając, że wskazane odsetki zostały naliczone na dzień 10.06.2019 r. i na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy naliczane będą nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem, dodając, że odsetki za zwłokę winny być liczone na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r., poz. 900).

/decyzja k. 13-14 akt ZUS/

Odwołanie do tej decyzji złożył W. K. wnosząc o jej uchylenie i skierowanie sprawy do mediacji, zarzucając:

- 1) wadliwe ustalenie zobowiązania w składkach, wadliwe rozliczenia w załączniku do decyzji;
- 2) nie uwzględnienie w rozliczeniach organu rentowego wszelkich wpłat, w tym wpłat dokonywanych w okresach wcześniejszych,
- 3) uwzględnienie / pomniejszenie należności z tytułu składek o kwoty odpowiadające odsetkom ustawowym z tytułu opóźnienia w przekazywaniu przez organ rentowy składek do OFE (za cały okres).

Uzasadniając odwołanie wnioskodawca dodatkowo zarzucił brak podstaw do wydania skarżonej decyzji stwierdzającej (deklaratywnej), wywodząc, że została wydana bez podstawy prawnej i jednocześnie zaznaczając, że widzi możliwość polubownego/ umownego rozwiązania sporu.

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie k. 5-6/

Na rozprawie 10.12.2019 r. pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /e-prot. z 10.12.2019 r.: 00:01:01/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. K. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Kancelaria Radcy Prawnego (...) /niesporne/.

Pismem z 25.04.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomił W. K. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, wskazując, że składają się na nie następujące należności z tytułu:

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia do marca 2019 r. w wysokości 2524,65 zł, a w tym składki w wysokości 2503,65 zł oraz odsetki za zwłokę 21 zł,

2) składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia do marca 2019 r. w wysokości 1026,96 zł, a w tym składki w wysokości 1026,96 zł oraz odsetki za zwłokę o zł,

3) składek na Fundusz Pracy za okres od stycznia do marca 2019 r. w wysokości 210,15 zł, a w tym składki w wysokości 210,15 zł oraz odsetki za zwłokę o zł,

wyjaśniając, że powyżej należności zostały ustalone na dzień 25.04.2019 r. ZUS poinformował płatnika, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odsetki za zwłokę będą nadal naliczane do dnia zapłaty włącznie. Organ rentowy jednocześnie wezwał W. K. jako płatnika składek w charakterze strony do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Dodatkowo ZUS wskazał, że w przypadku uregulowania całości należności w terminie zakreślonym do złożenia wyjaśnień postępowanie w sprawie zostanie umorzone jako bezprzedmiotowe.

/pismo ZUS z 25.04.2019 r. wraz z załącznikiem k. 1-4 akt ZUS/

Wnioskodawcy skutecznie doręczono w/w pismo w trybie awizo /z.p.o.k. k. 5 akt ZUS/

Wnioskodawca nie złożył żadnych wyjaśnień w toku postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym, ani nie uregulował zaległych należności składkowych w zakreślonym terminie /niesporne/.

Następnie pismem z 14.05.2019 r. ZUS zawiadomił odwołującego, że zakończył postępowanie dowodowe w n/ n sprawie, wskazując, że zebrane dowody umożliwiają wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie oraz wyznaczył odwołującemu 7-dniowy termin, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

/pismo ZUS z 14.05.2019 r. wraz z załącznikiem k. 8 akt ZUS/

Wnioskodawcy skutecznie doręczono w/w pismo w trybie awizo /z.p.o.k. k. 5 akt ZUS/

Wnioskodawca nie wypowiedział co do zebranych dowodów w sprawie jego zadłużenia składkowego przed organem rentowym w zakreślonym terminie /niesporne/.

Z danych zaewidencjonowanych na koncie W. K. jako płatnika nie wynika, by zostały przekazane na rachunek ZUS przez odwołującego wpłaty za miesiące, w których odwołujący jako płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie nie wynika z nich, że na koncie płatnika są nienależnie opłacone składki, które mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległości lub bieżących składek. /raport rozliczeń należności płatnika k. 17 – 36 akt ZUS, wydruk przeglądu danych – stany należności k. 37-42 akt ZUS/

W efekcie ZUS wydał zaskarżoną decyzję z 10.06.2019 r. mocą której określił dla W. K. wysokość zadłużenia z tytułu składek w wysokości 3740,76 zł, w tym na:

1)ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 2503,65 zł oraz należne odsetki w kwocie 50 zł,

2)ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 1026,96 zł oraz należne odsetki w kwocie 16 zł,

3)Fundusz Pracy za okres od stycznia 2019 r. do marca 2019 r. w kwocie 210,15 zł oraz należne odsetki w kwocie o zł,

Wskazane odsetki zostały naliczone przez ZUS na dzień 10.06.2019 r.

/decyzja k. 13-14 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny został ustalony w całości na podstawie dokumentów zalegających w aktach ZUS-owskich, których autentyczności i treści nie kwestionował odwołujący. Wnioskodawca nie wykazał, a nawet nie próbował wykazać, inicjatywy dowodowej, że regulował składki za sporne okresy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczania i opłacania składek reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 300 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą systemową.

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 1 i 5 oraz art. 12 ust 1 i art. 13 ust 1 i 4 ustawy systemowej, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego rozwiązania dla pracowników oraz od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W myśl art. 36 ust. 1 wyżej powołanej ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust. 3).

Natomiast zgodnie z art. 17 w związku z art. 46 w/w ustawy, płatnik składek obowiązany jest, według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drodze decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

W myśl zaś art. 32 w/w ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Natomiast w przypadku nie wywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji, ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia, a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Podstawę prawną stanowi tu z art. 83 ust 1 ustawy, zgodnie z którym ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;

- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

W myśl art. 23 ust 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Z kolei zgodnie z art. 31 omawianej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do należności z tytułu składek, w tym składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Organ rentowy wszczął z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. O fakcie tym zawiadomił wnioskodawcę, zobowiązując go do wyjaśnienia przyczyn nieopłacenia składek, a następnie, gdy zakończył wskazane postępowanie zawiadomił o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy. Odwołujący nie wziął udziału we wskazanym postępowaniu, nie złożył wyjaśnień ani nie odniósł się do zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Następnie ZUS wydał zaskarżoną decyzję, określając kwotowo stan zadłużenia wnioskodawcy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Wnioskodawca, wnosząc o jej uchylenie nie przedstawił jakichkolwiek racjonalnych argumentów.

Należy podkreślić, że wnioskodawca, pomimo wezwań Sądu, nie złożył w sprawie jakichkolwiek wniosków dowodowych, nie odniósł się do odpowiedzi organu rentowego na jego odwołanie, nie stawiał się również do Sądu celem przesłuchania. Treść odwołania nie pozwoliła Sądowi na ustalenie, co konkretnie kwestionował W. K.. Należy podkreślić, że mimo iż odwołujący został zobowiązany przez Sąd do złożenia wniosków dowodowych i do ustosunkowania się do odpowiedzi ZUS-u na jego odwołanie, a także został pouczone o obowiązku złożeniu wniosków dowodowych na udowodnienie swoich twierdzeń, to jednak nie zaoferował żadnych dowodów, z których wynikałoby, że dokonywał opłaty składek za sporne okresy. Brak aktywności po stronie wnioskodawcy spowodował, że Sąd uznał ustalenia ZUS za prawidłowe.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obowiązują ogólne zasady procedury cywilnej, w tym obowiązek udowodnienia twierdzeń, z których wywodzi się skutki prawne.

Zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie

w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie.

Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r., iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Analiza stanu zadłużenia, załączona do akt rentowych pozwala na przyjęcie, że kwoty ujęte w decyzji, zostały wyliczone prawidłowo, w okresie od stycznia do marca 2019 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd znał, że decyzja została wydana prawidłowo i dlatego, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Ponieważ wnioskodawca przegrał sprawę, a organ rentowy był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, Sąd w oparciu o art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22.10.2015 r. orzekł o obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Na koszty procesu poniesione przez organ rentowy jako stronę wygrywającą złożyły się tylko koszty zastępstwa procesowego, których wysokość ustalono zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265) uwzględniając w tym zakresie, że wartość przedmiotu sporu zgodnie z przedmiotem decyzji wyznacza stan zaległości składkowych .